

ANALÝZA ZISTENÍ O STAVE ŠKOLSTVA NA SLOVENSKU TO DÁ ROZUM

Renáta Hall
riaditeľka, To dá rozum

Hlavné témy prezentácie

- Predstavenie iniciatívy To dá rozum
- Vízia vzdelávania
- Ciele prieskumu
- Kvalitatívny prieskum
- Kvantitatívny prieskum
- Analýza zistení o stave školstva na Slovensku

Kvalita slovenského školstva sa zhoršuje: To dá rozum!

- Iniciatíva *To dá rozum* vznikla v roku 2016 (MESA10)
- Cieľ: hľadať príčiny súčasného stavu a navrhnúť zmeny vo vzdelávacom systéme na Slovensku *od predškolskej až po vysokoškolskú úroveň*.
- Komplexný pohľad na školstvo prostredníctvom *tém* a nie stupňov vzdelávania.

Vízia vzdelávania na Slovensku

Vzdelávanie popri nadobudnutí dôležitých vedomostí a rozvinutí zručností umožňuje *celistvý rozvoj detí*, žiakov a študentov. Podporuje zdravý životný štýl, aktívne občianstvo a etické správanie.

Vzdelávanie pomáha odstraňovať nerovnosti, napíňať potreby a do maximálnej možnej miery *rozvíjať potenciál* každého učiaceho sa a pripravovať ho na budúce uplatnenie v osobnom, občianskom a v profesionálnom živote.

Vízia vzdelávania na Slovensku

Učiteľia a učiteľky sú zanietení, kvalifikovaní a oceňovaní profesionáli, ktorí vedia rozpoznať vlohy učiacich sa a ovládajú širokú *škálu metód*, z ktorých vedia pre každého vybrať tú optimálnu. Majú aktívny kontakt s najnovšími vedeckými poznatkami a učiacich sa zapájajú do interaktívneho bádania a objavovania nových poznatkov a súvislostí.

Vzdelávací systém je *efektívne riadený* vďaka jednoduchým a zrozumiteľným pravidlám, transparentnému rozhodovaniu a etickému správaniu sa všetkých aktérov.

Cieľ prieskumu

- Čo nás **delí od želaného stavu** opísaného vo vízii?
- Analýza **problémov, ich príčin, súvislostí a dopadov** v školstve od materských škôl až po vysoké školy.
- Problémy a ich príčiny boli skúmané v týchto **oblastiach**:
  1. Individualizovaná podpora učiacich sa
  2. Príprava a rozvoj pedagogických, odborných a akademických zamestnancov
  3. Obsah a forma vzdelávania
  4. Otvorenosť, flexibilita a priestupnosť vo vzdelávaní
  5. Spravovanie, riadenie a financovanie školstva

Kvalitatívny prieskum

Základné informácie

- Ciel': identifikácia najväčších problémov slovenského školstva, ich príčin a súvislostí v piatich oblastiach.
- Metódy: pološtruktúrované individuálne a skupinové rozhovory
- Obdobie realizácie prieskumu: 02/2017 – 03/2018 (doplňujúce rozhovory: 07/2018 – 04/2019)
- Počet zrealizovaných rozhovorov: 421 (398 individuálnych; 23 skupinových), na ktorých sa zúčastnilo 656 respondentov

Kvalitatívny prieskum

Počet a charakteristika respondentov

Celkovo **656 respondentov a respondentiek** z radov:

- zamestnancov MŠ, ZŠ, SŠ vrátane špeciálnych škôl (riaditelia, učitelia, odborní zamestnanci, asistenti učiteľa, výchovní poradcovia);
- zamestnancov zariadení výchovného poradenstva a prevencie;
- zástupcov samospráv, súkromných a cirkevných zriaďovateľov škôl;
- zamestnancov organizácií štátnej správy v školstve (ministerstva školstva, okresných úradov) a priamo riadených organizácií ministerstva;
- zamestnancov vysokých škôl (dekanov, prodekanov, rektorov prorektorov, predsedov disciplinárnych komisií); akademikov v zahraničí
- zástupcov akreditačnej komisie, orgánov reprezentácie vysokých škôl, agentúr pre mobility, z vedeckých grantových agentúr;
- študentov stredných a vysokých škôl; vysokoškolákov zo Slovenska študujúcich v zahraničí
- špecialistov na ľudské zdroje

Kvantitatívny prieskum

Základné informácie

- Cieľ: zistenie rozsahu a kontextu problémov (napr. typ školy, región), identifikovaných v kvalitatívnom prieskume
- Metódy: dotazník (celkovo 26 typov dotazníkov pre rôzne skupiny respondentov)
  - Regionálne školstvo – papierová forma
  - Vysoké školstvo a študenti stredných škôl – online forma
  - Špecialisti na ľudské zdroje – kombinácia papierovej a online formy
- Obdobie realizácie prieskumu: 10/2017 – 07/2018

Kvantitatívny prieskum

Výber a charakteristika respondentov pre oblasť regionálneho školstva

- Metóda výberu: stratifikovaný náhodný výber škôl; žiaci stredných škôl – samovýber a zámerný výber
- Výberový súbor: **reprezentatívna vzorka škôl** (podľa kraja, zriaďovateľa, na stredných školách aj typu školy); **reprezentatívny výberový súbor žiakov stredných škôl** (vzhľadom na pohlavie, kraj a zriaďovateľa)

Počet spracovaných dotazníkov pre oblasť regionálneho školstva podľa druhu školy a respondenta								
Druh školy	Riaditeľ	Učiteľ	OZ	MOV	VP	AU	Žiak	Spolu
MŠ	181	668	7	----	----	15	----	871
Špeciálne MŠ	23	116	15	----	----	17	----	171
ZŠ	202	1396	106	----	145	214	----	2063
Špeciálne ZŠ	83	650	29	----	67	29	----	858
SŠ	97	667	26	204	98	6	2823	3921
Špeciálne SŠ	33	160	12	71	22	16	4	318
Spolu	619	3657	195	275	332	297	2827	8202

Kvantitatívny prieskum

Výber a charakteristika respondentov pre oblasť vysokého školstva a vedy

- Metóda výberu: samovýber v kombinácii so zámerným výberom
- Výberový súbor: **reprezentatívny výberový súbor** v prípade učiteľov, vedcov a umelcov na Slovensku a študentov VŠ na Slovensku; výberový súbor študentov, vedcov a VŠ učiteľov zo Slovenska pôsobiacich v zahraničí **nie je reprezentatívny**

Počet spracovaných dotazníkov pre oblasť vysokého školstva a vedy podľa respondentov				
Druh školy / inštitúcie	VŠ učitelia, vedci a umelci	Študenti 1. a 2. stupňa štúdia	Študenti doktorandského štúdia	Spolu
Vysoké školy na Slovensku	852	3835	614	5301
Vysoké školy a vedecké inštitúcie v zahraničí	197	1404	---	1601
Spolu	1049	5239	614	6902

Kvantitatívny prieskum

Výber a charakteristika respondentov z radov špecialistov na ľudské zdroje

- Metóda výberu: samovýber v kombinácii so zámerným výberom
- Výberový súbor: výberový súbor špecialistov na ľudské zdroje **nie je reprezentatívny**, zastúpení respondenti z malých, zo stredných a z veľkých firiem, vykonávajúcích činnosť v rôznych odvetviach ekonomickej činnosti, zo všetkých krajov a zo súkromných spoločností (vrátane zahraničných), z verejných a zo štátnych inštitúcií, ako aj z neziskových organizácií

Počet spracovaných dotazníkov od špecialistov na ľudské zdroje	
Pozícia	Počet dotazníkov
HR špecialista, recruiter, personalista, HR manažér	186
Iná špecializácia	32
Spolu	218

Analýza zistení o stave školstva na Slovensku

5 kapitol:

1. Individualizovaná podpora učiacich sa;
  2. Príprava a rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov;
  3. Obsah a forma vzdelávania;
  4. Otvorenosť, flexibilita a prístupnosť vo vzdelávaní;
  5. Spravovanie, riadenie a financovanie školstva.
- *Metodológia prieskumu*
  - *Demografické východiská úvah o zmene školstva, ktoré približujú rámcové trendy vývoja žiackej a študentskej populácie do roku 2030*
  - *Štúdia o skúsenostiach zamestnávateľov so zamestnávaním vysokokvalifikovaných, nízko a stredne kvalifikovaných absolventov na slovenskom trhu práce (CELSI)*

analyza.todarozum.sk

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

PROJEKT PODPORUJÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Nadácia

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

DATALAN

